N°. 22. 1849.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 18 MAART.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Maart.

Heden morgen reeds vroegtijdig verspreidde zich alhier de treurige mare, die geheel het Vaderland met rouw vervullen zal, van het overlijden van Z. M. Koning *Willem II*. Hoogstdezelve is heden nacht, ongeveer ruim twee ure, ten gevolge van de zware borstbezetting, waardoor de Koning sedert Woensdag nacht was aangetast, en van bijkomende koortsen, bezweken. Reeds omstreeks ten vijf ure werd alhier door een koerier de droevige tijding aangebragt en achtervolgelijk door vele bijzondere berigten algemeen bekend; zij verwekte algemeene verslagenheid, daar ieder het groot verlies beseft, dat het Vaderland en de Koninklijke Familie door den zoo spoedigen dood van den dierbaren en opregt beminden Vorst geleden heeft.

In den loop van gisteren heeft de *Staats-Courant* in drie buitengewone Nummers, de volgende bij de regering ontvangen bulletins medegedeeld:

«*Tilburg*, *den 15 Maart* 1849.

«In den nacht van den 13den op den 14den Maart, heeft Zijne Majesteit de Koning eene zware bezetting op de borst gehad, die eene aderlating op den arm noodzakelijk maakte. Deze bloedontlasting heeft eene groote verligting te weeg gebragt. Echter vorderde eene tweede aandoening des avonds nog eene aderlating, welke insgelijks groote verligting te weeg bragt.

«Op heden, den 15den Maart, ten 2 ure des morgens, bevindt Zijne Majesteit zich onder eene algemeene huiduitwaseming, waardoor eene meer vrije ademhaling is gevolgd."

«*Tilburg*, *den 16 Maart*, *ten 9 ure des morgens.*

«Gedurende het overige van den nacht heeft de Koning niet geslapen, en is de koorts tegen 5 ure vermeerderd; maar langzamerhand is de aandoening verminderd, de ademhaling ruimer dan gisteren, en de transpiratie, die gedurende de verheffing had opgehouden, sedert dezen morgen ten 7 ure terugkeerende.

«Zijne Majesteit heeft verscheiden malen eenige oogenblikken geslapen."

«*Tilburg*, *den 15 Maart*, *6 ure 's avonds.*

«De dag is zeer vermoeijende geweest; de koorts en de bezetting waren veel sterker, vooral tegen het midden des dags; ten 2 ure vertoonde zich eene ruime transpiratie, die nog is voortdurende."

«*Tilburg*, *den 16 Maart.*

«De nacht is niet beter dan de dag geweest; de koorts, die onder de huiduitwaseming verminderde, is omtrent 10 ure 's avonds met vernieuwde kracht teruggekeerd en heeft tot dezen morgen aangehouden.

«*Ten 8 ure des morgens.*

«Met de verheffing der koorts is de moeijelijkheid in de ademhaling toegenomen."

Al deze bulletins waren onderteekend door de Heeren Med. D^rs. *P. F. Everard*, *Maes* en den officier van gezondheid 2de klasse *van Hees*.

H. M. de Koningin en Z. K. H. Prins *Hendrik* hebben zich gisteren morgen uit de residentie naar Tilburg begeven. De Koningin is in den namiddag te Tilburg aangekomen.

Onderscheidene tot het hof behoorende personen zijn mede gisteren morgen derwaarts vertrokken.

Ook de gouverneur onzer provincie was reeds Donderdag te Tilburg. Aldaar heerscht, gelijk hier, en overal waar het berigt van 's Konings ziekte ontvangen werd, de grootste neerslagtigheid en was op ieders gelaat te lezen. De geneesheeren hebben zich onafgebroken bij den Koning bevonden. Niemand vreemds werd bij den Vorstelijken lijder toegelaten, en de kerkmeesters waren verzocht te zorgen dat geene klokken werden geluid zoo lang Z. M. niet aan de beterende hand was.

Gisteren morgen ten twaalf ure had de Protestantsche gemeente te Tilburg zich in buitengewonen getale in haar bedehuis vereenigd om den Almagtige voor het leven van den dierbaren Koning te bidden. Ds. *Schotel* wekte de gemeente tot het gebed op, naar aanleiding van Ps. 50: 15: «*Roept Mij aan in den dag der benaauwdheid, Ik zal er U uithelpen en gij zult Mij eeren.*"

— De ministerraad is gisteren tweemalen vergaderd geweest. In de vergadering van dien Raad werd toegelaten de heer dr. *Beckers*, inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeemagt, die bij vroegere ongesteldheden des Konings met den heer dr. *Everard* Z. M. heeft bijgestaan.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag, welke door alle Ministers werd bijgewoond, heeft Z. Exc. de Minister van Koloniën eene mededeeling gedaan, strekkende ten antwoord op eene nota van het geachte lid der Kamer, uit Overijssel, den heere *Sloet tot Oldhuis*, betreffende het ontwerp van wet, houdende eene belasting, tot dekking van het tekort over 1848 en 1849, en bij welke nota het denkbeeld wordt aangegeven, om dat tekort te bestrijden door eenen verkoop van gronden op Java.

Z. Exc. vangt aan met te zeggen, dat van 1816 tot 1830 de Oostindische bezittingen posten waren, aan welke de natie zich zeer weinig liet gelegen liggen, en die dan ook, vooral in vergelijking met het tegenwoordige tijdperk, nu aller oogen daarop gevestigd zijn, onbeduidende directe en weinig indirecte voordeelen afwierpen. De begrooting van ontvangsten bedroeg in 1824 ongeveer ƒ 27,000.000 en de uitgaven waren tot een bijna gelijk bedrag, ruim ƒ 26,000.000, opgevoerd. De algemeene invoer beliep ƒ 14,200.000 en de uitvoer ƒ 16,900.000. De territoriale inkomsten waren, voor zooveel aangaat de landrenten, verpachte middelen, inkomende en uitgaande regten ƒ 15,200.000. Het getal Nederlandsche schepen, in gemeld jaar uit Nederland op Java aangekomen, beliep niet meer dan 30 bodems. Thans toont de begrooting eene ontvangst van ƒ 70,000.000, en eene uitgaaf van ƒ 56,000,000 aan. De algemeene uitvoer is ƒ 59,400.000, en de invoer ƒ 23.600.000. De bovenvermelde territoriale inkomsten zijn gestegen tot ƒ 27,700.000. Het getal Nederlandsche schepen, op Indië varende, is tot 370 bodems geklommen, van welke er, gedurende 1847, 215 op Java zijn aangekomen. En de Indische kas keert jaarlijks aan het moederland ongeveer ƒ 14,000.000 uit, ongerekend de millioenen indirecte voordeelen, welke aan de Nederlandsche bevolking, ten gevolge eener zoo ontzettende uitbreiding van productie, handel en scheepvaart, ten deel vallen. In het afgeloopen jaar heeft men, wel is waar, door eenen zamenloop van omstandigheden, gemeld cijfer op verre na niet mogen bereiken, dan er bestaat vooruitzigt, dat in dit jaar reeds weder een meer gunstig resultaat zal worden verkregen.

«Wanneer men (zegt Z. Exc.) nu daarbij in aanmerking neemt, dat gedurende de 18 jaren, dat die veelomvattende arbeid op Java is daargesteld en gewerkt heeft, de rust onder de bevolking, *in verschil met vroeger*, niet noemenswaardig is verstoord geworden, dan vraag ik: wie denkt niet met erkentelijkheid aan den stichter van het cultuurstelsel, en wat zal de nakomelingschap zeggen van hem, die direct of indirect, op eene onvoorzigtige wijs, de hand leent, om dat gesticht weder te slopen?

«Ik althans, Mijne Heeren! zal daartoe nimmer medewerken; want mijne overtuiging, dat het bestaande goed is en slechts verbetering behoeft, staat vast. Wordt deze overtuiging niet door anderen gedeeld, vermeent men, dat de verdere ontwikkeling van Java, onder anderen, door verkoop van gronden, moet worden verkregen, dan ben ik geheel bereid, om de taak aan meer bekwame handen over te laten, want éene verdienste ken ik mij toe, het is deze, dat ik nimmer iets zal doen, hetwelk in strijd is met mijne overtuiging, en waardoor de belangen èn van het Moederland èn van Indië zouden kunnen worden benadeeld."

Het thans op Java bestaande stelsel van cultuur, vervolgt Z. Exc., dat is het doen planten door de bevolking van voortbrengselen, voor de markt in Europa, onder de leiding van gouvernements ambtenaren, ten einde die voortbrengselen of wel de ruwe grondstof derzelve, tegen in billijkheid bepaalde of nog te bepalen prijzen, te doen afleveren, of in 's lands pakhuizen, zoo als thans met de hoofdproducten, koffij en indigo, het geval is, of wel aan fabrikanten, die de ruwe grondstof verwerken en daarna het product tegen overeengekomen of overeen te komen prijzen aan het gouvernement afgeven, dan wel op eene andere wijs ten deele over dezelve beschikken, moet, naar de meening des Ministers, voor 's lands worden gehandhaafd, verbeterd en uitgebreid. Wanneer de noodige verbeteringen worden ingevoerd, dan zullen de resultaten daarvan zeer belangrijk zijn en nog onberekenbare directe en indirecte voordeelen aan het Moederland afwerpen, terwijl daarentegen een verkoop van landen, ja, eenig dadelijk voordeel zal doen verkrijgen, doch in het vervolg van tijd zeer wrange vruchten voortbrengen zal.

Z. Exc. wijst verder de voordeelen aan, door de verbeteringen, welke hij op het oog heeft, kunnende worden daargesteld.

«En die voordeelen nu, (zegt de Minister) zou men opofferen, om iets geheel onzekers in de plaats te stellen; neen, ik mag niet gelooven, dat zulks ernstig gemeend is, en hoop dan ook, dat het voorstel, hoe verleidelijk misschien ook, geenen bijval zal vinden, en zulks te minder, om reden, naar mijn inzien, de Regering tot eenen verkoop van gronden op Java aan Europeanen niet geregtigd is, en omdat zulks noodwendig eene sloping van het thans bestaande stelsel van cultuur zou na zich slepen."

Na dit een en ander in het breede betoogd te hebben, eindigt Z. Exc. zijne mededeeling met eene aanmerking, wat, naar zijne meening, het gevolg zal zijn van eenen verkoop van landerijen op Java in eenen uitgebreiden zin.

«Ik vrees (zegt Z. Exc.), Mijne Heeren! dat het resultaat zeer treurig zal wezen.

«In den aanvang zal de schatkist eenige millioenen erlangen.

«Men zal de particuliere productie van Java in den beginne eenigzins zien vermeerderen, doch die der gouvernementslanden zal echter al spoedig in nog grootere mate afnemen.

«Men zal de gronden op Java, ten præjudicie van derzelver bevolking, hebben verkocht aan Nederlanders en vreemdelingen, want deze zullen op den duur, zonder inbreuk op het eigendomsregt te maken, moeijelijk kunnen worden uitgesloten.

«Men zal in den aanvang daarstellen magtige en rijke landheeren of associatiën, die ik vrees, dat moeijelijk binnen de grenzen hunner verpligtingen jegens het gouvernement en de bevolking zullen zijn te houden.

«Men zal de ambtenaren, vooral hoog geplaatste, er zich op zien toeleggen, om medeëigenaren van landen te worden, en zoo doende zal eigenbelang alle controle en toezigt doen verdwijnen.

«Men zal de landeigenaren, na gemaakt fortuin, Java zien verlaten; want wat men ook moge zeggen van het schoone Oosten en het barre Noorden, bijna een ieder verlangt naar den geboortegrond terug.

«De landen zullen daarna verkocht of verhuurd worden aan de meestbiedende personen, die, om nog eenig voordeel te behalen, de bevolking zullen moeten bekneveIen.

«De landheeren zullen steeds een gezag over de bevolking uitoefenen, onbestaanbaar met de souvereine regten van het gouvernement, ten ware men een *groot* en *hoog* bezoldigd personeel wilde in dienst stellen, als wanneer men dan nog zou bloot staan aan aanhoudende botsingen tusschen de landeigenaren en die ambtenaren.

«De landen zullen, na in onderscheidene handen te zijn overgegaan, belast en beleend, verlies in stede van voordeel afwerpen, en men zal in zekere mate een staat van zaken zien geboren worden, zoo als thans in de Westindische bezittingen wordt aangetroffen.

«De 10,000,000 Javanen eindelijk, het geweld der blanken, welke niet zelden zullen bestaan uit personen, ruw en opvliegend, vreemd aan taal, gewoonte en karakter derzelven, moede, zullen hen allen tot op den laatsten toe vermoorden en vernietigen.

«En zoo doende zal vóór ons onherroepelijk verloren gaan het schoone, vruchtbare, thans winstgevende en voor aanzienlijke verbeteringen vatbare eiland Java.

«Wanneer men evenwel op het oog heeft, gelijk zulks dan ook ter loops wordt aanbevolen, het erlangen van zeker kapitaal, of wel de delging van een gedeelte onzer staatsschuld, door den afstand van ondernemingen op de bezittingen *buiten* Java, en waaromtrent de Regering dan ook reeds met het Indisch bestuur in gedachtenwisseling is getreden, dan zou zulks welligt na rijp beraad en onderzoek voor verwezenlijking vatbaar zijn. Voor het tegenwoordige is echter ten deze in geen geval op eenige directe bijdrage van wege de Overzeesche Bezittingen, ten behoeve der geldmiddelen van het Moederland, te rekenen.»

De Voorzitter deelt mede, dat door de Afdeelingen tot rapporteurs gekozen zijn: 1°. voor het ontwerp tot vaststelling van het koloniaal batig slot over 1847 de heeren *Scheltenga Winterberg*, *Ter Bruggen Hugenholtz*, *Wintgens*, *van Rijckevorsel* en *Backer*; 2°. voor dat nopens de ministeriële verantwoordelijkheid, de heeren *Costerus*, *van der Linden*, *van Hasselt*, *Meeussen* en *Wichers*, en 3°. voor dat tot het verleenen van vrijdom van accijns op het gemaal, ten behoeve van vermicelli- en macaroni-fabrijken, de heeren *Smit*, *Poortman*, *van Hasselt*, *van Eck* en *van Doorn*.

De Commissien van rapporteurs brengen hare algemeene verslagen uit:

1°. Over het ontwerp van wet tot onvervreemdbaar-verklaring van militaire pensioenen en gagementen, en 2°. over dat tot het verleenen van dispensatie van de wet van 16 November 1814, n°. 55, te Ooltgensplaat.

Wordt besloten die verslagen te doen drukken en ronddeelen en den dag der beraadslaging nader te bepalen.

De Commissie tot de verzoekschriften heeft verslag gedaan op onderscheiden adressen, die alle ter griffie worden nedergelegd.

Op voorstel van den heer *Boreel van Hogelanden* wordt besloten tot het doen drukken en ronddeelen van de voorloopige verslagen over de wetsontwerpen betrekkelijk de voorziening in het te kort over 1848, wegens het regt van vereeniging, de ministeriële verantwoordelijkheid en de niet-aanvulling der vacatures bij de regterlijke collegiën.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, is ontvangen eene missive van Z. Exc. den Minister van Finantiën, waarbij, ter voldoening aan de wet van den 29sten Augustus 1848 (*Staatsblad* n°. 39), wordt overgelegd een staat der verkochte domeinen, enz. gedurende 1848. — Drukken en ronddeelen, en verzending aan eene commissie van vijf leden, om daarover verslag uit te brengen. Die commissie is zamengesteld uit de heeren: *Luyben*, *van Heijden Reinestein*, *van Doorn*, *van Hasselt* en *Reinders*.

De commissie van rapporteurs is gereed haar algemeen verslag uit te brengen over het voorstel, strekkende tot herziening van het reglement van orde der Kamer. — Drukken en ronddeelen, terwijl de dag der beraadslagingen wordt bepaald op aanstaanden Maandag, des smorgens ten 11 ure.

— De Minister van Finantiën heeft bekend gemaakt, dat, tot op 28 Februarij 1849 is uitgegeven een kapitaal van *f* 7,996,200 aan schatkistbiljetten, daargesteld krachtens de wetten van 20 December 1840 (*Staatsblad* n°. 79) en 30 October 1848 (*Staatsblad* n°. 75).

— Volgens bepaling van het departement van oorlog zal, tot matiging van de koloniale werving, van het bij 's Konings besluit van den 9 Augustus ll., n°. 83, bepaalde *maximum* van hand- en aanbrenggeld, houdende respectivelijk *f* 40 en *f* 10 voor Nederlanders en *f* 8 en *f* 8 voor vreemdelingen, voorloopig worden toegestaan *f* 10 hand- en *f* 6 aanbrenggeld aan eerstgenoemden, en zullen vreemdelingen alleen tot eene verbintenis voor de koloniale dienst toegelaten worden, zonder dat voor deze eenig hand- of aanbrenggeld in uitgaaf zullen worden gebragt.

— Den 14den Maart is te Breda gevankelijk binnengebragt *Elisabeth Janssen*, oud circa 20 jaren, arbeidster, geboren en wonende te Leur, beschuldigd van onderscheidene diefstallen bij nacht gepleegd door middel van overklimmen en doorbreken der afscheidingen van beslotenen en aan de bewoonde huizingen gelegen erven.

In den avond van den 7den dezer heeft men in de Israëlitische kerk alhier, twee offerbussen opengebroken en het geld daarin gelegen ontvreemd. Waarschijnlijk heeft zich de dief of dieven na de avond-godsdienst doen insluiten, en is langs de hoofddeur uitgegaan, welke door het wegschuiven der grendels van binnen, zich gemakkelijk liet openen.

— Waspik, 13 Maart. Ten gevolge van een onderzoek, gedurende een drietal dagen in deze gemeente voortgezet door de heeren regter-kommissaris mr. *van der Does de Willebois* en officier van justitie *Pape*, is het, tot ons leedwezen, gebleken, dat de woning, welke alhier in den nacht van den 4den op den 5den Maart ll., werd in den asch gelegd, moedwillig is in brand gestoken.

Nadat eene menigte getuigen gehoord waren en de eigenaar der afgebrande woning, zekere *Hendrik de Kok*, alhier woonachtig, gedurende geruimen tijd door de regterlijke autoriteiten ondervraagd was, is deze laatste als verdacht, van in zijne woning moedwillig den brand te hebben gesticht, door de Koninklijke Maréchaussée, brigade Waalwijk, in hechtenis gesteld, en nog heden avond gevankelijk naar 's Hertogenbosch overgebragt.

Het afgebrande huis, dat door den eigenaar zelven niet bewoond was, maar door hem verhuurd was aan drie gezinnen, wier niet verzekerde goederen en meubelen een prooi der vlammen zijn geworden, was, zoo als gewoonlijk, tegen brandschade verzekerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Maart.

De Nationale Vergadering zet steeds langzaam de beraadslagingen over het kiesregt voort. Den 13den is, onder anderen, een amendement van den heer *Bastiat* verworpen, strekkende, om de parlementaire onbevoegdheid tot de ministers uit te breiden. Men is niet zonder bezorgdheid, naardien de vergadering zoo eindeloos hare beraadslagingen schijnt te willen rekken. Dit heeft in de twee laatste dagen reeds ongunstig ter beurze gewerkt.

De Nationale Vergadering ging heden weder tot de benoeming van haren president over; bij eene tweede stemming werd de heer *Marrast* als zoodanig herkozen. Bij de eerste stemming bekwam de heer *Marrast* 246 en de heer *Dufaure* 196 stemmen; daar niemand de volstrekte meerderheid erlangde, moest worden overgestemd, wanneer de heer *Marrast* 378 en de heer *Dufaure* 256 van de 679 stemmen op zich vereenigde. — De beraadslagingen over de kieswet werden gisteren en heden voortgezet; men is thans tot art. 83 gevorderd.

— Hoogst belangrijke tijdingen zijn heden uit Italië ontvangen, zelfs zegt men dat de Regering per telegraaf berigt heeft bekomen, dat tusschen de Oostenrijkers en Piemontezen reeds een hevig gevecht heeft plaats gehad, in hetwelk de eersten geslagen zouden zijn en groot verlies moeten geleden hebben. Vele trekken echter de waarheid van dit gerucht in twijfel, maar dit schijnt zeker, dat de vijandelijkheden eerstdaags zouden worden hervat. Dienaangaande leest men in het dagblad *Patrie:*

« De berigten, welke wij heden uit Turijn ontvangen, zijn van het hoogste gewigt. Tot het hervatten van den krijg is besloten; de Koning moet zich, den 14 dezer, in persoon naar Alessandria begeven, om toezigt te houden over de operatien van het active leger. De generaal *Chranowsky* is tot verantwoordelijk generaal en chef benoemd. De wapenstilstand moet den 13. dezer zijn opgezegd; maar het is zeker dat men de acht dagen, welke volgens het verdrag vóór het hervatten der vijandelijkheden moeten verloopen, niet zal afwachten. De heer *Ratazzi*, de minister van binnenlandsche zaken, heeft buitengewone magt verzocht, om gedurende den oorlog de binnenlandsche rust te verzekeren. De minister van finantiën, *Ricci*, heeft aan de Kamers verzocht in eene leening te bewilligen, welke hij zou aangaan in 5 per cents fondsen, tegen den koers van 71, en wel voor een bedrag van 50 millioenen. De gedeputeerde *Scofferi* heeft eene gedwongen en progressive belasting op de tractementen der ambtenaren voorgeslagen; dit voorstel is met levendig gejuich begroet, en het Ministerie verklaarde daaraan zijn bijval te schenken. In geheel Italië heerscht groote gisting. Men ziet ernstige gebeurtenissen te gemoet.»

— Alvorens de zaken in Piemont weder een zoo verontrustend aanzien erlangden, had eene verandering in het Ministerie plaats gegrepen; de opvolger van *Gioberti*, de heer *Colli*, heeft plaats moeten maken voor den heer *de Ferraris*, raadsheer in het hof van cassatie te Turijn, die altijd zeer voor den oorlog gestemd is geweest. Deze wijziging in het Ministerie had een oogenblik aanleiding gegeven tot het gerucht, dat *Gioberti* de portefeuille van buitenlandsche zaken weder zou aanvaarden.

— Brieven uit Venetië, van den 3den, melden, dat de driemannen *Manin*, *Cavedalis* en *Graziani*, na van hunne handelingen rekenschap gegeven te hebben, besloten hadden hun ontslag te nemen. — De Constituante te Rome heeft bij acclamatie eene subsidie van 100,000 kroonen in bank-

papier, ten behoeve van Venetië, toegestaan. — De kardinaal *Antonelli* heeft, namens den Paus, een nieuw protest aan het geheele korps diplomatique ingezonden, gerigt tegen het voornemen van het Romeinsche bewind, om de kunstvoorwerpen van het Vaticaan te vervreemden, of te verpanden, ten einde gemakkelijker eene leening te kunnen sluiten.

— Berigten uit Konstantinopel van 25 Februarij, door het Parijsche *Journal des Débats* medegedeeld, doen het voorkomen als of eene breuk tusschen Turkije en Rusland niet alleen mogelijk, maar zelfs zeer waarschijnlijk en [illegible] aanstaande zou wezen. Volgens dezelve zou de Porte zoowel te land als ter zee groote oorlogstoebereidselen maken, en ook maatregelen genomen hebben om, in geval van oorlog, zich van de noodige geldmiddelen te verzekeren. De aanleiding tot die vredebreuk zou gelegen zijn in de toenemende versterking der Russische strijdkrachten in de vorstendommen, die zij tegen den wil der Porte bezet hebben; in het verschaffen van wapenen door Rusland aan de Serviers; in het gebruik maken door Rusland van de aanwezigheid zijner troepen in Wallachije om in Zevenbergen ten behoeve van Oostenrijk tusschen beide te komen; en in de eigenmagtige wijze waarop Rusland de quarantaine-inrigtingen tusschen zijne Staten en Moldavie opgeheven, en die naar den Donau verplaatst heeft, waardoor de gemeenschap tusschen Turkije en Moldavie belemmerd wordt. De berigtgever voegt er bij dat de Porte in de geschillen welke ter zake van dit een en ander tusschen haar en Rusland gerezen zijn, door de gezanten van Engeland en Frankrijk geschraagd wordt.

Van den 15den.

Nadere berigten dan de gisteren medegedeelde nopens de gebeurtenissen in Piemont, zijn heden niet ontvangen, maar zooveel is zeker, dat er nog geen tijdingen zijn, noch hebben kunnen zijn, aangaande vijandelijke ontmoetingen tusschen de Piemontezen en de Oostenrijkers, aangezien men heden, den 15den, alhier volstrekt niet weten kan wat den 13den of 14den op de Lombardysche grenzen voorgevallen is. Waarschijnlijk heeft het gouvernement, door den telegraaf, of langs eenen anderen buitengewone weg, de tijding van de opzegging van den wapenstilstand bekomen, hetgeen daarop door alle dagbladen vermeld is, met bijvoeging van de noodige gevolgtrekkingen, ook naar aanleiding der jongste berigten, die allen de aanstaande hervatting der vijandelijkheden aankondigden.

In het *Journal des Débats* leest men voorts heden aangaande de Italiaansche zaken het volgende:

«Het gerucht heeft heden (gisteren) alhier in de Nationale Vergadering en ter beurze geloopen dat het Piemontesche leger in Lombardijë getrokken was en dat er reeds een gevecht met de Oostenrijksche troepen had plaats gehad. Wij hebben onder de oogen brieven en dagbladen uit Turijn van den 10den Maart, die van deze tijding volstrekt geen gewag maken. Van den anderen kant verhaalde men te Parijs dat de vijandelijkheden den 13den zouden hervat worden. (Dit zoo zijnde, kunnen we eerst over drie dagen er zekerheid van hebben.

«Wat er van zij, de oorlog schijnt niet twijfelachtig meer. De overige kabinetten zijn omvergeworpen, omdat zij hem niet verklaard hadden; de tegenwoordige ministers en gedeputeerden zijn in eenen oorlogzuchtigen zin gekozen; het leger is gereorganiseerd, talrijker en vuriger dan ooit; alles is voor de worsteling gereed, en Piemont gevoelt zich door een onweerstaanbaar noodlot aangedreven om nogmaals het lot der wapenen tot bevrijding van Italië te beproeven."

La Patrie en *l'Assemblée Nationale*, beiden terugkomende op hun berigt nopens de vijandelijkheden die reeds zouden voorgevallen zijn, zeggen intusschen heden, op grond van verschillende berigten, dat de Piemontezen den Tessino zijn overgetrokken, en dat de maarschalk *Radetzky* met zijn leger voor Milaan stelling had genomen. Ook wil men met zekerheid weten dat koning *Karel Albert* van zijne hoofdstad Turijn, naar de grenzen, naar Alessandria vertrokken is.

— De Nationale Vergadering heeft eindelijk de wet op de verkiezingen afgehandeld, maar de reeks van betrekkingen die incompatibel moeten zijn met het mandaat van afgevaardigde, nog weder uitgebreid; onder anderen zullen de aannemers aan het gouvernement en zelfs de directeurs en administrateurs van spoorwegen geen vertegenwoordiger mogen zijn. Aanstaanden Maandag zal de definitieve stemming over de kieswet plaats hebben, waarna de behandeling van het budget aan de orde is.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 52,25; 5 pCt. 84,40; Rom. Leening 69.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Maart.

De vrees voor hernieuwing der vijandelijkheden tusschen Denemarken en Duitschland neemt toe. In Sleeswijk en Holstein heerscht veel beweging van troepen, en in Denemarken rust men zich ter zee en te land ijverig uit. Te Kopenhagen denkt men dat de Koning den 20 dezer, alvorens zich naar het leger te begeven, eene groote monstering over de zeilree liggende schepen houden zal, welke zich dan twee dagen daarna naar hunne stations begeven zullen.

— De zitting van het Duitsche Parlement, van den 12den is hoogst belangrijk geweest. De afgevaardigde *Welcker*, nog kort geleden de ontwerper der Oostenrijksche coalitie, heeft op 't onverwachtst en tot verbazing van al de aanwezigen, alsnu het voorstel gedaan, den koning van Pruissen als erfelijken Keizer van Duitschland te benoemen.

Geheel de vergadering heeft zich verklaard voor het voorstel, om den heer *Welcker* het woord te verleenen, ten einde de noodzakelijkheid te betoogen, om deze voordragt onmiddellijk in overweging te nemen. Hij heeft daarbij verkondigd, dat hij zijne vroegere gevoelens verloochende, omdat hij overtuigd was, dat thans het oogenblik gekomen was, door een krachtdadig besluit, de eenheid van Duitschland te vestigen; dat er thans niet meer kon worden gedacht aan eene poging van Pruissen, om zich op eene onregtmatige wijs van de Duitsche Kroon meester te maken; dat men Oostenrijk geenszins wilde verstooten; maar ook dezen Staat de broederhand reiken; dat men van de Katholijke Badenschen en Beijerschen mogt verwachten, dat zij zich mede zouden willen vereenigen tegen eene mogelijke aanranding van het Duitsche Vaderland van buiten; dat men alzoo eene zelf vervaardigde en geene geoctroyeerde Grondwet zou erlangen; en dat, zoo er nog mogelijkheid bestond, Oostenrijk te bewegen, toe te treden, het alsdan aan den Koning van Pruissen, *als Keizer van Duitschland, zou staan, het ultimatum te bepalen*, 't welk Oostenrijk zou behooren te worden voorgelegd; dat het Vaderland in gevaar was en behouden moest worden.

's Mans redevoering is door de vergadering met een levendig en aanhoudend vreugdegejuich beantwoord. Met heeft nog over de verdere constitutionele verordeningen willen beraadslagen, maar het is al ras gebleken, dat de gemoederen te opgewonden waren, om daaraan te kunnen denken. Woensdag zal alsnu dit voorstel in eene buitengewone zitting overwogen worden.

— In de zitting van het parlement, van den 13den, is eene uitvoerige mededeeling door het Rijksministerie gedaan, in antwoord op eene gisteren gedane interpellatie der commissie voor de marine. Uit die mededeeling bleek, dat de volgende Staten nog niet voldaan hadden den eersten termijn van het door hen verschuldigde aandeel voor de Duitsche vloot, als: Oostenrijk ruim $1^1/_2$ mill., Beijeren ruim $^1/_2$ mill., Saksen bijna 200,000, Luxemburg en Limburg ruim 40,000, Lichtenstein ruim 900 en Keurhessen ruim 90,000 florijnen. Al die Staten hadden daarbij eenige reden van weigering opgegeven. Wat, onder anderen, betreft de Nederlandsche regering, wegens Limburg en Luxemburg, zeide de minister, dat zij onder verschillende bedenkingen, op eene hoffelijke wijs voorgedragen tegen de geheele nieuwe orde van zaken in Duitschland, hare bijdrage tot de vloot terug gehouden heeft. Ook moest zij alvorens de toestemming der kamers voor eene zoo onvoorziene uitgave vragen. Het Rijksministerie heeft den heer *von Scherff* bepaald verklaard, dat het niet toegeven kon, dat, door eene bepaling der Nederlandsche Grondwet, de pligten van Limburg tegenover Duitschland zouden gepræjudicieerd worden.

De heer *von Schmerling* heeft, ten gevolge der ontwikkeling, welke de Oostenrijksch-Duitsche aangelegenheden genomen hebben, zijn ontslag als Oostenrijksch gevolmagtigde bij het Duitsche centraal bewind ingediend.

— De commissie voor de Staatsregeling uit de Rijksvergadering heeft, met algemeene stemmen op 6 na, besloten, de goedgeuring van het voorstel van den heer *Welcker* aan te bevelen. De stemming over de Staatsregeling en het kiesregt zal vereenigd geschieden, hetwelk aan beide eene groote meerderheid voorspelt.

— De Duitsche bladen maken gewag van voor de Oostenrijksche wapenen zeer ongunstige tijdingen van het oorlogstooneel in Hongarije en van eene nederlaag die de Oostenrijksche troepen bij Szolnok aan de Theiss zouden geleden hebben. Tot dusver ontbreekt het aan stellige berigten dienaangaande.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 Maart.

In TARWE was heden tot vorige prijzen goede handel aan consumtie, enkel ook op speculatie; verkocht: 130 ℔ witbonte Poolsche *f* 325; 127 ℔ bonte dito *f* 312; 128, 129 ℔ mindere dito *f* 310, 315; 124 ℔ geringe O. dito *f* 280; 131 ℔ Nassaud. *f* 252; 132 ℔ N. Geldersche *f* 250; 127 ℔ Eijerlandsche *f* 237, cons.; 119 ℔ N. Vries. *f* 190; 121 ℔ blaauwpuntige dito *f* 192; 119 ℔ Gron. Smet *f* 168.

ROGGE met weinig handel; 127 ℔ Pommers. *f* 156; 124 ℔ Pruiss. dito *f* 150; 124 ℔ N. Gelders. *f* 144.

GERST in één doen: 116 ℔ Holst. *f* 150.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 122 ℔ N. Amersf. *f* 160.

KOOLZAAD: op 9 Vat, in April 69 P. vl.; Oct. en Nov. 62 P. vl.

LIJNZAAD prijshoudend: 107, 108 ℔ Egypt. *f* 260.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $45^1/_2$; Vlieg. *f* $44^1/_2$; in Mei eerstk. *f* 40; Sept. *f* $36^1/_4$ à $^1/_2$; Oct. *f* $36^3/_8$ à $^1/_2$; Nov. *f* $36^1/_2$ à $^3/_4$; Dec. *f* $36^5/_8$ à $^3/_4$.

LIJNOLIE op 6/w. *f* $28^1/_4$; Vlieg. *f* $27^1/_4$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $38^1/_2$.

RAAPKOEKEN *f* 50 à 54. — LIJNKOEKEN *f* 8 à 10.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 16. MAART 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 7,30	tot *f* 8,00
Het dito dito Rogge	» » 4,45	» » 4,80.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00	» » 4,70
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» » 4,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,15.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,23^1/_2$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,23.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,30.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,15.
Een dito pond Boter		» 0,62.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,00	tot *f* 2,25.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,75.
Het 1000 Boof Hout		» 2,50.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Struiken		» 3,00.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 *Maart*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. [illegible]; 3 pCt. $56^1/_8$, 57, $56^1/_8$; 4 pCt. $74^3/_4$, $76^1/_4$, $74^3/_4$; O. Ind. Leening 4 pCt. $73^3/_4$; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. $76^1/_4$; België $2^1/_2$ pCt. $44^3/_8$, $42^3/_8$; Spanje Ardoins $10^5/_{16}$, $^7/_{16}$, $^3/_{16}$; dito van 510 p. st. $10^3/_{16}$, $^1/_2$, $^3/_{16}$; 3 pCt. $30^1/_2$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $21^3/_8$, $^3/_4$, $^9/_{16}$; Coupons Ardoins $7^7/_8$, $^7/_8$; Portugezen 5 pCt. $26^1/_4$, $^1/_2$, $^1/_4$; 4 pCt. $27^1/_4$, 28, $27^1/_4$; Rusland 5 pCt. $100^1/_8$, $^3/_8$; dito 1828—29 $99^7/_8$, 100; Certif. 1831—33 [illegible]; 4 pCt. bij *Hope* $86^1/_2$; Polen Kand. *f* 175; Id. van fl. 500 131; Oostenr. Metall. 5 pCt. $69^1/_4$, 70; Id. $2^1/_2$ pCt. $36^1/_2$, $37^1/_8$; Mexiko $26^1/_2$; Peru [illegible]; Fransche Oblig. 5 pCt. 79; 3 pCt. $49^3/_4$.

Advertentiën.

, Getrouwd:

M. W. G. DE MAN,
Ridder M. W. O. 4e klasse,
1e Lt. Veld-Artillerie,
en
Jonkvrouwe E. A. P. NOLTHENIUS DE MAN.

Breda, 15 Maart 1849.

Eenige kennisgeving

, Bevallen van eene *DOCHTER*, Vrouwe H. H. DE MAN, geliefde Echtgenoot van

J. P. DE MAN.

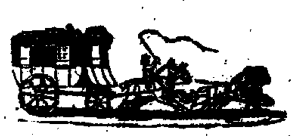
Breda, 11 Maart 1849.

FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, d. d. 13 Maart 1849, is op eigen verzoek in staat van **FAILLISSEMENT** verklaard, REGINA DE WAAL, vroeger Weduwe van PIETER ANTONISSEN, thans Huisvrouw van JOHANNES PETRUS VERHEUL, Koopvrouw, wonende op de Veemarkt te *Breda*; welk Faillissement is bepaald ingegaan te zijn op den *twaalfden Maart.*

Tot Regter-Commissaris is benoemd de Edel Achtbare Heer Mr. F. VAN GILS, Lid der Regtbank; en tot Curator Mr. C. E. VAN DER HOEVEN, Advocaat te *Breda.*

De Curator,
C. E. VAN DER HOEVEN.

ALGEMEENE
Postwagen-Onderneming
VAN GEND & LOOS.

Heropening der dienst tusschen 's Hage, Breda en Antwerpen, op 15 Maart 1849:

Van 's HAGE, per Spoortrein, 's voormiddags, ten 10 ure 49 min.
» ROTTERDAM, » » 11½ »
» DORDRECHT, 's namiddags » 1 »
» BREDA, » » 4 »
om te *Antwerpen* aan te komen 's avonds » 9½ »

Van ANTWERPEN, ten 3 ure 's namiddags, om te *Breda* te vernachten.
Van BREDA, 's morgens ten 6 ure.
» DORDRECHT, » » 9 »
Te ROTTERDAM, ten ongeveer 11 ure in correspondentie met den 2den Spoortrein naar *'s Hage* en *Amsterdam.*

De Diligence des avonds ten 8¾ ure van *Amsterdam* afrijdende, over *Haarlem, 's Hage, Delft, Rotterdam, Dordrecht, Breda;* en van *Antwerpen* des ochtends ten 8½ ure, over dezelfde weg, blijft hare gewone uren van vertrek voor den Zomer bepaald, in de tusschen Steden behouden; en wordt bij deze ook geene verandering gebragt in den loop der Diensten tusschen *Amsterdam* en *Antwerpen* over *Utrecht, Gorinchem* en *Breda.*

Nadere onderrigting aan de verschillende Kantoren der Onderneming.

DIENST tusschen ROTTERDAM, DORDRECHT en DEN MOERDIJK, in Correspondentie met de Algemeene Postwagen-Onderneming VAN GEND & LOOS.

Begonnen op Donderdag den 15. Maart.
Vertrekt alle Dagen.

Van ROTTERDAM naar DEN MOERDIJK, 's morgens ten 5 ure, en ten 11½ ure, na aankomst der Spoortrein.
Van DEN MOERDIJK naar ROTTERDAM, 's morgens ten 9 ure, en 's namiddags ten 4 ure.
Van DORDRECHT naar ROTTERDAM, 's morgens ten 9 ure, en 's namiddags ten 5 ure.
Van DORDRECHT naar DEN MOERDIJK, 's morgens ten 6½ ure, en 's namiddags ten 1½ ure.

Informatie is te bekomen te Rotterdam bij *Hankel*, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht bij *A. L. C. Boudier*, in de Wijnstraat, bij het Groothoofd; te Moerdijk bij *J. Hofman.*

, Op *Woensdag* 21 *Maart* 1849, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van den Heer J. G. SPRENGERS, op de Groote Markt te *Breda*, **PUBLIEKE VERKOOPING**, van eene zeer schoone en zeldzame Verzameling BLOEMEN voor den open grond, de Oranjerie en Broeikas, alsmede zeer veel schoone STRUIK- en HEESTERGEWASSEN.

Alles 2 uren vóór de Verkooping te zien.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK der *NEDERLANDEN.*

RENTAMBT ZWALUWEN.

VERPACHTING van HOOI- en WEILANDEN,

onder *ZWALUWEN.*

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Zwaluwen*, zal, als daartoe gemagtigd, op *Dingsdag den* 10. *April* 1849, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize en Herberge van Js. Ms. VAN DIJK, te *Hooge Zwaluwe*, ten overstaan van den Notaris C. J. VAN DIJK, te *Zwaluwen* residerende, bij opbod en afslag,

VERPACHTEN:

1°. De BOEZEM VAN DEN WATERMOLEN, in den Polder *Schuddebeurs*, in 3 partijen, om tweemaal te Hooijen.
2°. De KADE OM DEN POLDER DE HARMONIE, in 2 partijen, om te Beweiden.
3°. De WILLEM-FREDERIKPOLDER, in 17 partijen, om te Beweiden; zullende de 15e en 17e partijen in massa worden Verpacht.
4°. De MARIAPOLDER, in 4 partijen, om éénmaal te Hooijen, met uitzondering van de laatste partij, welke moet Beweid worden.
5°. De POLDER DEN OSSENKOP, in 17 partijen, om éénmaal te Hooijen, met uitzondering van de 15e en 16e partijen, welke moeten Beweid worden.

De Verpachtingsvoorwaarden liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester en Notaris voornoemd, terwijl bij eerstgenoemde, en den Opziener C. C. VOGEL te *Hooge Zwaluwe*, nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Rentmeester voornoemd,
J. G. BECKING.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK der *NEDERLANDEN.*

RENTAMBT BREDA.

OPENBARE VERPACHTING

VAN

HOOI-, WEI- en ZAAILANDEN,

MITSGADERS

VISSCHERIJEN.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd, op *Maandag den* 16. *April* 1849, des voormiddags om 9 ure, ten huize van M. OONINCX, op het *Speelhuis* onder *Teteringen*, ten overstaan van den Notaris JONCKHEER, gevestigd te *Ginneken*, in het openbaar aan den meestbiedenden of eerstmijnenden, bij winning van strijkgeld, voor den tijd van zes jaren, ingaande den 1. *Januarij* 1850,

VERPACHTEN:

Onder de Gemeente Baarle-Nassau.
2 Perceelen ZAAILAND.
Onder de Gemeente Alphen.
1 Perceel ZAAI- en WEILAND.
Onder de Gemeente Zundert.
1 Perceel HOOILAND, genaamd den grooten hofbeemd.
Onder de Gemeente Ginneken.
2 Perceelen ZAAI- en WEILAND.
Onder de Gemeente 's Princenhage.
5 Perceelen HOOI- en WEILAND.
Onder de Gemeente Teteringen.
35 Perceelen HOOI-, WEI- en BOUWLAND.
Onder de Gemeente Breda.
3 Perceelen, zijnde de Innundatie-kade.
1 Perceel. De VISSCHERIJ in de Rivier *de Aa* of *Weerrijs*, onder *'s Princenhage.*
2 Perceelen De VISSCHERIJ in de Rivier *de Ginnekensche Mark.*

De Voorwaarden waarop deze Verpachtingen zullen plaats hebben, liggen ter lezing bij den Rentmeester, alsmede ten Kantore van den Notaris; terwijl nadere informatiën bij den Rentmeester voornoemd te bekomen zijn.

Ginneken, den 8. Maart 1849.

De Rentmeester voornoemd,
W. F. E. VAN DER BORCH.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.